

УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ФІЛОСОФІЇ

Семінарські заняття є дуже важливою і вкрай необхідною формою вивчення студентами дисциплін гуманітарного циклу. Філософія у цьому циклі посідає особливе місце уже тому, що вона виконує в системі знання світоглядну та методологічну функції. У теоретичному плані семінарське заняття повинне не лише закріплювати основні положення нормативного курсу філософії, які були викладені лектором на лекції, але й розширювати предметне поле філософського знання. Це перша і, мабуть, основна функція, яка покладається на семінарське заняття. Семінарське заняття актуалізує теоретичні положення теми, яка вивчається, і викладач так повинен організувати хід розгляду питань, щоб студенти могли чітко артикулювати в обговоренні своє розуміння проблеми. Це буде дуже допомагати виконанню головного завдання вивчення філософії – щоб поняття, теоретичні положення стали нормою мислення студента, а це й буде показником його теоретичної зрілості. У практичному плані семінарське заняття виконує функцію, яка полягає у формуванні здатності студента застосовувати отримані знання при аналізі різних життєвих ситуацій. Це дуже важлива для процесу формування особистості студента функція. У цьому процесі керівник семінарського заняття в найбільшій мірі виступає репрезентантом суспільних орієнтирів, на які і скеровується активність мислення студентів.

Виходячи з таких теоретичних міркувань про місце і роль семінарського заняття у вивченні філософії підкреслимо таке: удосконалення форм організації контролю знань студентів є важливою і нелегкою справою. Кожний викладач має певний досвід проведення контролю і, звісно ж, спирається на уже усталені форми цього контролю. Але швидкі зміни, які відбуваються в усіх сферах життя суспільства, яке все більше і більше стає інформаційним, вимагають постійно удосконалювати усі форми проведення навчального процесу і, зокрема, форми організації контролю знань студентів при проведенні семінарських занять з філософії. А це безпосередньо залежить від організації проведення самого семінарського заняття. Якщо студентам чітко доведено тему і конкретні питання, розгляд яких розкриває тему семінарського заняття, студентам значно легше орієнтуватися, а викладачу легше застосовувати різні форми контролю знань. Спираючись на набутий досвід, можна відмітити, що доцільно зразу ж на початку проведення семінарського заняття поставити перед студентами питання про назву теми останньої лекції і її основний зміст. Оцінки будуть виникати швидко. Наступне питання – це тема семінарського заняття і основні її аспекти. Ось ці два

питання уже створюють атмосферу організованості і чіткої націленості студентів на обговорення теми. Ефективно показала себе така форма як доповідь. На неї дається не більше 10 хвилин. Потім питання доповідачу, доповнення і коротенькі виступи у зв'язку з темою. Можна практикувати таку форму, як повторення, тобто запропонувати студенту у стислому вигляді повторити зміст озвученої доповіді. За першою доповіддю не обов'язково зразу ж іде наступна. Тут доцільно звернути увагу студентів на основні поняття теми і їх осмислення. Грамотно треба застосовувати стару шкільну форму контролю – це «запитання-відповідь». Також ефективно себе зарекомендовують такі форми контролю, як домашній письмовий коментар на якесь висловлювання з теми і т.ін. Підготовка такого коментарю і його озвучення мобілізує знання й інтелектуальні сили студента. Так як студенти знають, що контроль вивчення дисципліни здійснюється через накопичувальну систему, то викладачеві необхідно оцінювати кожний виступ того чи іншого студента й оголошувати оцінки. Звісно, що ці міркування не бездоганні, але вони зумовлені осмисленням власного досвіду організації контролю знань студентів при проведенні семінарських занять з філософії і служать підставою для обміну набутим досвідом з іншими викладачами у цій царині.

І.В.Толстов

ДІАЛОГОВЕ ТА ЕВРИСТИЧНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАПОРУКА ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТА

Сучасний розвиток українського суспільства вимагає нової системи освіти - «інноваційного навчання», яке б сформувало у майбутніх фахівців здатність до проєктивної детермінації майбутнього, відповідальність за нього, віру в себе й свої професійні здібності та можливість впливати на це майбутнє. Тому одним з головних завдань філософії сучасної вищої освіти є формування самодостатньої, духовно та творчо розвинутої особистості, що повинна досягти успіху.

Разом з тим сьогодні існують суперечності між зростанням вимог до спеціаліста та помітним падінням інтересу молоді до освіти, потребою суспільства до конкурентоспроможних фахівців і пасивним ставленням студентства до оволодіння знаннями. Ці суперечності можна розв'язати за умови активної участі майбутніх фахівців у процесі творення суспільних змін, розвитку внутрішньої потреби молоді у навичках самостійної творчої діяльності. Це можливо лише за умови активного впровадження у навчальні плани технічних спеціальностей таких гуманітарних дисциплін, як філософія, соціологія, психологія, етика та естетика та ін. Викладання цих дисциплін за допомогою інноваційних педагогічних технологій значно